

vare den sorgliga sanning, att Sverige utmärkes framför alla andra europeiska länder av ett ymnigt och i dess verkningar högst skadligt bruk av spirituösa drycker.

Förgäves söker man dölja det faktum att intet land i världen gives, där i förhållande till folkmängden så mycket brännvin förtärs, intet land där fyllerilasten med dess otaliga följeslagare av brott och elände är så allmän och så fördärlig: pålitliga statistiska uppgifter äga rum, som medelst oböjliga siffror leda till den oomkullstötliga, ehuru rysansvärda slutsats, att Sverige är huvudorten för spirituösa dryckers tillverkning och förtäring, ja dryckenskapens huvudort.

Kort därefter bildades Svenska nykterhetssällskapet, i vars styrelse både Samuel Owen och George Scott ingick, den senare som sekreterare för den utrikes brevväxlingen. Kungsholms nykterhetsförening bytte i samband med detta namn till Svenska nykterhetssällskapets 1:a filialförening.²⁹⁷

Småbarnsskolor

Carl af Forsell fick sommaren 1834 permission från sitt arbete i två månader för att resa till England och ta del av de sociala insatser som där gjordes på olika områden. Hans anteckningar därifrån, som också utgavs i bokform, handlade bland annat om landets fattiglagar och fattigvård, om dess korrektionsinrättningar, det vill säga fångelser, dess nykterhets-

föreningar och småbarnsskolor.²⁹⁸ Efter sin återkomst till Sverige började han hösten 1834 planera för en småbarnsskola för barn mellan två och sex år. Han fick då stor hjälp av George Scott, som ställde upp som organisatör, lärare och läroboksförfattare. Det dröjde en tid innan någon småbarnsskola blev verklighet, men i januari 1836 började en sådan sin verksamhet på Stockholms barnhus.

I maj samma år bildades ett sällskap för inrättande av småbarnsskolor, och 1837 gav af Forsell ut informationsskriften *Om småbarns-skolor*. Den omarbetades 1841 och fick då heta *Utkast till handbok för småbarns-skolor*.²⁹⁹ Efter engelskt mönster grundade af Forsell 1834 även "Sällskapet för nyttiga kunskapers spridande" som började ge ut tidskriften *Läsning för folket*. Han tog också initiativ till en Fruntimmersskyddsförening i Jakobs församling i Stockholm. Den bestod av 60 damer som åtog sig att besöka fattiga i deras hem.

Engelsk kyrka i Stockholm

Den trädgårdspaviljong där metodisterna först höll sina predikningar blev snart alldeles för liten. George Scott började därför planera att bygga en riktig kyrka. Våren 1837 reste han till England och lyckades där samla ihop 1 550 pund till byggkostnaderna, som beräknades bli sammanlagt 2 000 pund.³⁰⁰

Samuel Owen och George Scott hittade en lämplig plats för ett kyrkobygge på en trädgårdstomt i hörnet